۱۷ رمضان ۱۲۱۴ — پنجشنبه نومرو ۷ — ۱۶ مایس ۱۶۹۸

آیده ایکی دفعه نشر اولنور

بر سنه لك آبونه بدلی قرق بشه غروشدر

بر نسخه سی ایکی غروشدر

مشورات

تساوليهم في الامر

مدیری : احمد رضا

محل اداره سی :

Paris : 48 Rue Monge

عثمانلی اتحاد و ترقی جمعیتك واسطهٔ نشریاتیدر

اجمال احوال

انگلتره حکومتی تکرار «مای کتاب» نشر ایتدی. بو کتابده مهم بر تلخیص قانون کوردك. مظالم و فضاحتی سلطان عبدالحمیدك عجز و جهلی و لهم و مغاری بر اولدیغی هر کس کبی انگلتره دولتی ده یك احمد بلیکیندن پادشاهك بو اراده خود سرانه سنه نهایت ویرمك ولیعهد اولماسی بر حقیقت ایجون ایکی دفعه لی دخالتده مسئول بر لغت وکیل سوز انگلیزجه بر موضوع سمی بر باب عالی تشکیل ایدوب انگلیز سفیری سید قیب کوردی سفرای سائره یه بلدیرمه. بکا دیا سفیری موسیو دونیدوف شدت احتراصه ایتمه. «ذات شاهانه یه بو قدر تکلیفده بولنمق سلطنت سنیه نك امور داخله سنه مداخله ایتمك صایلیر؟ اولماز.» دیمه.

اجی مداخله دن بزده ایسه یز. لکن انگلیز ایلچیسك قدیمی معاهده سنه مستند بو تکلیفی بر مداخله دکل، عادتا ملك کتب، یول، کوپری انشاسی لزومنی اخطار ایتمکدن غیر خواهان بر مطالبه در. غیری بر ایسه اولماسه دوسیه سفیری (اجنبی اعتقادنده، حتی نیتنه اشتباهی تأیید ایله دولتك الی اوقاف ایتدیرمه مداخله ایدن دوسیه سفیری). دایلری سلطانه سلام تات دوندیری ملك و دولته نافع تشبثاته دوسیه نك دائما بطاقم غالب قریحه ده مانع اولدیغی معلومدر.

واقعا انگلتره دولتی ده اجنبی سئوسنده پردنسانلغی و تعصب دینی امور سیاسیه یه تاثیر ایتدیرمه لهم ایتمیه و لهم تومه تمامیله فائق ایتدی. یاپایلر و یاپاسی فکرلی رؤسا جماعتی ایشی یونینه، کوزینه بولدیردی. بو عصره، خصوصیله انگلیز کبی عالم سیاسیاتی بیلن بر دولت ایچون حالیله برقومه یاقیشیان خرستیانه حالیلك ادعاسیله افکار نوره اجمالی و عمومی سلطانی کوجندیردی. لکن بو نکته برابر، انگلتره هیچ بر وقت بزم محو و نفراتمزی ایستمدی، بزه رحمه اولمادی. بو کونك خصوصی تکلیفده دولت عثمانیه وکیل مخصوصا سلطان عبدالحمیدك تخفیف ده یاپادیغی پادشاهك وجودیه برابر بو حکومت دیرلر ده مدخل اولدیغی شبهه سزدر. حالبوکه دوسیه دولتی بزم عددی جانمزدر. مردود عداوتی کیدیرمیور. سلطانه عبدالحمیدی قورتمقدن دهشت اولدیغی عدنا عالمعدنه ایدیور.

محاربه یه القای فساد حاجت براقیرسه دولت عثمانیه بو دکه انفراجه دوشورمك ایچون اوه قاداده دوندیرمه زیاده دوسیه یه ایلیك طوقنامه بر حکمدار لهانك رشمه اولورده نصاحب ایتمز؟ نفسنده بشقه بشی دوشونیاندر دکلدر. راحت و سعادتی ایچون سلطنك شان و ناموسنی، ملتك حقوقنی، هرشیی فدا ایدر. بر آدم — پادشاه دیمکه اوتانیورم — بویله قوتلی، قدرتلی بر حامینك جمع عظمت میخزده نه یاپار؟

حمدیه قدر بو امداد و صحابه لزوم کوستریوردی؛ چونکه دولتك خزانی، ملتك بیت المالی المنده بولنمق بر قوت ایدی. کندی اوقوت سایه سنده محافظه ایدیوردی. لهذه مقاله یازیدیرمه دیا علیهنده بولنانلری، ترقی طرفدارنی مبدله چیقارمق ایچون بیکلرجه لیرالر ویریلوردی. ملتك اعتقادنی، افکارنی بوزاندقدن توکندی. بر سنه دنبری اناطولیه آکیه رینه مظلوم قالی، کوزیاشی سریلدی. نه اقاربك، نه اقوامك قالدی. دولت معاهده دیره جکمی؟ ملت بو قاتیقلقلرمی، بو ادنه سکز سنه لك اداره لك بدلنی شمدیدن حوکره جکمی؟ آچلیق، احتیاج، ملتك بر اصحیدله اوغراته جمه.

خفیفلره، غزته جیلره، یلدیز سکنه سنه بر مدت دها یاره ویره بیلمك ایچون کوچ حال ایله ادج بیلدیرلیر اوج آلتدی. خزینه دولته بونك انجه طقوز بوز بیك لیرا سی کیدردی. قصوری اسکی بوز جیلره محسوب ایدلدی. بیه آیلیه تداخلده مقام اولدقه سخایه بر آیلیه ویریله بیلدی.

بوندن حوکره اوده ویریله میه جك؛ آنجه استقراضه - اکر قرضا یاره ویرمه اولورسه - ربونانك فائضه یتشه جك.

ممالکمزده مضایقه مالیه وار دینور، حالبوکه سایك اسرافانه باقانلر بکا ایلیور مضایقه نك دفعی ایچون جدی بر تشبث کوره میور.

بو جهله دیلیجیلکه بر دولتك ثروتی آیماز. اموالیله نك اعدادی وارداتدن زیاده تزیدی، مصارفاتك تقابلی ایله محکمه اولور. یوسه وکرك وارداتی کیدیجه تنزل ایدیور. اجنبی دفتردار، امدك شاهانه دن دیرکی آنجور. لهذا طرفنده سرقه سرقه ساعده اولنیور. وکلاده اوزرایه بکلر، بشیوز لیرا معاشه دیرلیور. طاقم ارازل زنکین اولیور. بی چاره ملت بوزج ایچنده سوریور.

بو جهتله مالیك تقرقی - دیا چوقدن بری حس ایلمشدی؛ حقی زوله آنجه دارزمانی بکلیوردی. تضمینات حربیه نك جنه، جنه تادیه سنه زناً بویله فرصتدن استفاده ایدیلمك ایچون اجنبی اوطشدی. پادشاهك دوسیایه بوردیغی مدالهه اتیمنه سبب برانده بو یاره مسئله سی اولمه کوکدر. یاره خطردایچون اوریایه دوسیایه باقدم شمدیدنبری نه جیلر کوستریلیجك، نه امیانلر ویریلیجکدر.

بلغارستانده اوغلانه بر حکم ونفوذ مزاحمتی. پادشاه بو دفعه اوغلی ده دوسیانك خاطر رضاسنه قربان ایتدی. بلغارلرله وصلاره سنده برمنه جاهدی

داردی . وقتیله مدحت پاشا ، حوکومه استانبولوف بوغدانده بر استفاده اوقدیری کبی اوتوروشی کلیسانه منسوب اولیانه دولتلرده بلغارستانده برقویلق یرینی بولنه برمه ایتوبلردی .

دلی محمد بولونوده سوزده اوتوروشی مذهبنه کیردی . روسیا دولتی بلغاری بوحوکومتده ده کندیه ربط ایتمه اولدی . یرینی سمآ طانیدی . بلغارستانه رجال مأمور آتشه بیلیزلر کوندردی . حکومت سنه ده روسیایه تابع اولدی ؛ یرینی تصدیق ایتدی . بو تصدیقنامه ده روم ایلی شرقی پرنسلکی ده داخلی بلیوردی .

احمد رضا

سلطان مراد نظامولك مدحت پاشایه برنامه همایونی (*)

سنات زمانه نایجنده اولدرده چیکیلدیکه کتبکه برغرابت دیکر حاصل ایتمکده در . اوغرایغم مقتیك بر باشقه دیلوسنه حتی سزی استرلر اتحاد طبیعی دولت ایدرایسه ده بوحالدرك ایکیسی دخی بزدنه زیاده دولت وطنی انواع آلامه دوشوکلده اولدیغندن کسنیمزدنه ایسه عمومه آچیماحه الدنه کلیور . باقلم بوورالمده نه زمانه قدر اقتدار ایله طرفکزه اولدن بحث صمیمی وطنپرورانه فکرندن بزمانه آیریلیغه امید اولمکز .

§

رحمانی نعوذ ایده میرکه شو سطرلری کوزدن کیچیردکدن صوکره قانی جانجانه قیجیانه بولاسوب . پادشاه لدهقك ملتره عدلاً اهانت وخیانت خاندان آل عثمانه فاتح حرمت واطاعتمزه جزئی نقیصه کتیریور ، صانیوردی .. مدار ایدرکلسه .. شوکوجیك سکوتی الده ایدرك وفعات ایله اوتوریغی وقت کوکلمزده ایکیانه ـ نك ـ نك حیات بزه حقیقی لذتی اوخلدانك دنیا محی ، شاتجی .. فقط قدیمخوانه بیله انك ده ، وطنك ده محونه چالیشانه ذات حمیدالصفاتك (اعتماد نزاد شاهانه) خصی ، مقرب صحبتی .

حتی قبل الوقوع دولت ایده جك احوالدنه دکلیدر ؟ سلطان مراد خامس سریر سلطنتجی اولدی .. سلطان محترم خلع ایلنه ، استانبول آت اوستنه اکیلنه بر ملت فرح بر شادمانی ایچنده ایدی ، هر حال وقایعلیه اعلاندن مسرت ایدیور ، خلیفه نوجاوسه ـ تاجلی ـ اتیلنی کوستریور . سیدنك خانه دن اعاده دلخانه ، علوتنه ، اعظمه انعام ایدنه اوسیای عجایب اتمایه ، اوجاك باکمك پرسنه ایلیور ، ایام سیه ده مقوتانه تماشادنده معموره دولت شوقدنه سوقاقلرده اولدرده تصدیع دعمك همایونی اویور ، باشه قویوردی .. وقتاکه ملتك لهجه ـ انفعالنه اتیه بوجماع الخیر سعادتی بلیز ، متیت زمانك نه دیو جلوه خونریز بر شام سیفامه مبدل اولدی . فعلت فلاکت اوستنه کلدی . میدانه سادی ومعنوی شکوك اخلقه ، غریب الاطوار ، سونوك ، سینی بر پادشاه حیثیتی قلوب عامه ده سلطنت قاتیسی بر بودت ، بر خشیت حاصل اولدی . واصلاکه بیکی

(*) مرحوم علی شفقت بك ودیعه لرندنه .

سنه دنبری آل قانلی ایچنده اضمحلال دوماناری آوسنده کلمانه بوغولمه درجه سنه کلمه متلك یاده قدکتی واضحاً کوستریوردی که ادبودت وخشیت نه قدر یجا ، نه مرتبه مفید ایمیه !.. استبداد لهدرلو نظام التجه لهم یك جیکیه ، لهم یك مرداییده بعضاً آز ، چوق برمقصودی ، برنده متیه برجهتی حائز اولور . بهیچ اوطانسه برخاندانك ، براهل اداره برصنفك بقاسنه سعادتنه خادم بولنور . ملکمزده هم سوء مشیت معدومنه دینیر که اول امرده خاندانه ، افراد خاندانه قاشی نظامالك الشیخی اجرا ایدیور . مالك تمامنده ده ، اوردوده ، آیاده حتی جماعده برنده ، برمعلوم واحدیکه سلطان مراد خامس قدر مظلوم اولسون . بشریك برسنه بلنده بچه بولمنه : مدنیك کاف لوازمی تماماً اکدلمسه ، حقوقه وحریتك قدسیتی ایچنده .. بویله بر پادشاهی محبوسیتك الك مدهشه بر وجهنه صوقمه ، الك قورقونج اسکنجیله اولدیرکدنه ایلمات بتدر . جانی محبوس اولور ، قلبنده اولور . بهیچ اوطانسه آدم بونی کوریر . عائله سیله احبابله کوروشیر ، محابره ایدر . بو مظلوم ایسه برجانغه شایسته کوریلمه شو حقوقدنه بلیمیور . هایدی الله دیرسونده بی چاره قوای عقلیه دنه حقیقه بی نصیب اولسون بو فلاکتنه ناچار دعا ایدیور . خیرکه ، بویله کلمه عذاب جداً سوز ـ تاکدر . تاریخه بشیده اشالی کوریلمسه در . جه ده مدهشدر ، مؤلمدر . بز شو حالك دهشتنه تره یور ، ظلمك بوبرجه نه قاتی دوچاری ، ملتنی اولنوتیور . دوشونمیور اوبخت پادشاه بو مبحث اکدیور . حس ایدیور که کونده قایح کره اولور دیر بلیر .

شاشایم عقله ، ارباب غفلتك که عائلنه ، خاندانه ، قادشانه ، براتنه برقاندنه قادشانه بویله غدارانه قیانلرنده ملت ایچون خدمت ، مروت ، رحمت بکلرز لهجهات !

یاناریم شو جهانه ، شو کوردکه که سلطان مراد کبی خجسته خصال بر پادشاه کلمجی ، توجهی بویله زلیدنه ، عنیدنه ، شاشر ایچون حیف سلطنت ، حاکمیت بدل اولدیغی اولك ایتمیلردنه ملك ، دولت خیر اوماییر . افسوس !

بو عدالتسز کلمك ، بو نظامالك ، صوك نفسی یاقدیور . بلیرك یاپیشی چیزینی لهب شوقوقو سائقلیدر . روسیا ، المانیا ایمپراطورلرینك بونلره وا حمایه تخصیصلری صوك طباره قدر سوزر .. خزانه یاپراقلری برابر دوکیلور . کیتکجه قبالنه اطاعتیمیز سیئات ماضی دنه حساب صوراب . دهاك باشده سلطان مراد نظامولك حمایه کلیر . اوت ، نه حمایه قوجه پادشاه اوده لحقونه دنه یوقیه التنده یاشاردی . خزانه یه نه نقودی اولمنه . عاملرك اخیراً ایچون ترقیلر کوستردیکی لهدرجه دوا بولندی . فقط بونه لهب وسیله در . مقصد نه در کیمز ایتوب صلاحیت ایچه :

طقسانه دیده طقسانه دیو پادشاه دهر اولوب
کیدی ، سانمکا لهنه سلطان مراد نامراد

کبی قوری نصیحتلرله آتشه ایچیه جکز . شمدیك قدر ، سطور عالیه ، محاکمه ایله حمایت جکز